

Učíme s tablety

Český jazyk (11 – 15 let)

Jan Vrba

Připraveno v rámci projektu Cloud je budoucnost vzdělávání

Číslo projektu: CZ.1.07/1.3.00/51.0034

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Učíme s tablety – Český jazyk (11 – 15 let)

Tento studijní materiál vznikl za finanční podpory Evropského sociálního fondu a rozpočtu České republiky v rámci řešení projektu Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Název:Cloud je budoucnost vzděláváníČíslo:CZ.1.07/1.3.00/51.0034Realizace:Základní škola Bučovice, Školní 710, BučoviceDatum:30. 11. 2014

1 Úvod

Výuka českého jazyka s ICT technologiemi není v českých školách příliš rozšířená. Ale přesto se najdou situace, kdy se tato forma vysloveně hodí. Může se jednat o zkoušení pomocí testů (příprava na přijímací zkoušky) nebo výklad učiva, které není uvedeno ve standardní učebnici (např. literáti z naší obce). V těchto případech se počítače s příslušným softwarovým vybavením jeví jako vhodní pomocníci.

V této příručce se seznámíte s možnostmi přípravy a využití různorodých vzdělávacích materiálů v prostředí zajímavého systému. Softwarový nástroj EduBase je určen pro pedagogy, kteří chtějí obohatit svou výuku o moderní nástroj interakce se studentem s využitím tabletů, počítačů a dalších zařízení.

Program EduBase je E-learningový nástroj, který je ovšem možno EduBase použít v širším slova smyslu, než jak je tento termín všeobecně chápán. Jeho funkce jsou zaměřeny na prezenční výuku.

V programu EduBase si velmi jednoduše připravíte podklady pro hodinu, ze kterých vám postupem času vznikne přehledné databáze. Z ní můžete kdykoliv později čerpat podlé své potřeby. Máte možnost svou práci sdílet s ostatními kolegy a to nejen ve své škole, ale v celé "rodině" uživatelů systému EduBase. Zároveň i vy může čerpat z tohoto neustále se rozšiřujícího zdroje podkladů pro výuku.

Své podklady si v knihovně ukládáte podle témat do tzv. tematických celků. Ty mohou obsahovat různé výukové prvky (učební text, testové a otevřené otázky, soubory). Při přípravě na hodinu zvolíte, který prvek bude potřebovat, a sestavíte si výukový materiál. Ve vyučování se materiál přizpůsobí různým způsobům využití - ať už se jedná o interaktivní tabuli (dataprojektor), počítač nebo různá mobilní a dotyková zařízení (např. tablet nebo třeba na chytrý telefon a to na jakékoliv platformě operačního systému).

Výuku podpoří řada zajímavých funkcí:

- Dálkové ovládání pro ovládání obrazu na interaktivní tabule ze svého tabletu.
- Řízení výuky na žákovských zařízeních. Ti mají k dispozici vždy jen probíranou látku. ٠
- Přehled o práci žáků na svém tabletu vidíte přihlášené žáky a jejich aktivitu. •
- Výukové aktivity pro budování a rozvíjení týmové spolupráce mezi žáky.
- Testy systém EduBase namíchá z připravených otázek každému žákovi samostatný ٠ test a odpovědi automaticky vyhodnotí. Výsledky jsou ukládány pro pozdější použití.
- Úlohy, úkoly, řešené příklady s možností zaslání výsledků a odpovědí učiteli.

"To, co jsem slyšel, jsem zapomněl.

To, co jsem viděl, jsem si zapamatoval.

To, co jsem udělal, jsem pochopil."

přísloví Zenu

2 Hodina češtiny s ICT technologiemi

V rámci příručky je představen učební materiál pro použití v hodině českého jazyka pro druhý stupeň základní školy a nižších stupňů více letých gymnázií na téma "Skladební dvojice". Učební materiál je sestaven z jednotlivých prvků:

- Učební texty
- Sada otevřených otázek
- Sada testových otázek
- Učební materiál je možno dále doplnit o poznámky pro učitele

Materiál je připraven pro výklad za použití interaktivní tabule. V případě, že při výuce využijete také svůj tablet, může pomocí něho dálkově ovládat obraz na interaktivní tabuli a současně se pohybovat po třídě a věnovat žákům. Na tabletu si zobrazíte "učitelský panel", kde naleznete také např. poznámky k učebnímu textu nebo správné odpovědi a řešení otevřených otázek. Samozřejmostí je využití materiálů na žákovských zařízeních (notebook, tablet) s libovolným operačním systémem.

Připravený učební materiál žáci naleznou po přihlášení do webového rozhraní systému EduBase. Pokud chcete žákům ušetřit hledání, můžete jim sdělit přímý odkaz na tento materiál (žák se přihlásí a hned se mu materiál zobrazí) nebo využít synchronizaci výuky na žákovských zařízeních.

Učební materiál připravený pro využití v hodině

2.1 Prezentace nové látky

Jedním z výukových objektů, které v programu EduBase můžete připravit a zařadit do svého učebního materiálu, jsou *učební texty (kapitoly označené ikonou* =). Zde žáci naleznou důleži-

té informace o nově probírané látce. V jednom učebním materiálu může být zařazeno více textových kapitol.

Učební text máte možnost doplnit o různé prvky, které zatraktivní výklad a přitáhnou pozornost žáků:

- Obrázky podporující nebo rozšiřující výklad
- Odkazy na webové stránky nebo na jiné textové kapitoly
- Multimediální prvky (zvukové soubory, videa, animace)
- Soubory vytvořenými v aplikacích třetích stran jako je například MS Office
- Interaktivní prvky (např. SMART Notebook, EduRibbon.cz)
- A další...

TIP: Při výuce na interaktivní tabuli můžete použít zobrazení na celou plochu - klepnutím na tlačítko . Pokud se vám bude písmo zdát stále malé, můžete využít tlačítka . , která zvětší písmo a zároveň úměrně i všechny vložené prvky (např. obrázky). Šířka textu však zůstane zachována a nebude zasahovat mimo obrazovku, což je velikou výhodou.

2.1.1 Zvětšování malých obrázků

Jestliže jste si do textu vložili obrázek a následně zmenšili jeho velikost, máte nyní možnost si jej prohlédnout v originální velikosti. Obrázek, u kterého je to možné, poznáte tak, že po najetí

myší se tvar kurzoru změní na 🌂 lupu a klepnutím se otevře pop-up okno s větším obrázkem.

Zvětšování obrázků

2.1.2 Poznámky při výkladu

Během výkladu si můžete zapnout funkci *Kreslení* a do prezentovaného textu kreslit nebo vpisovat poznámky. Výhodou tohoto kreslení je, že funkce je aktivní pouze nad samotným učebním materiálem. V jeho okolí kreslení nefunguje – nepokreslíte si tedy ovládací tlačítka, naopak – stále je můžete využívat např. pro přesun mezi kapitolami apod.

TIP: Nástroje Kreslení jsou dostupné v prvém horním rohu a zobrazíte je klepnutím na ikonu Můžete použít různé druhy "pera" a různé barvy

Nakreslené náčrtky a poznámky se neukládají, slouží pouze pro aktuální použití.

2.1.3 Cvičení na interaktivní tabuli

Při výkladu nového učiva využijete možnost vkládat předem připravené interaktivní úlohy připravené v internetové aplikaci EduRibbon (www.eduribbon.cz).

Interaktivní úloha vytvořená v online nástroji EduRibbon

Tento on-line prvek je vložen přímo do učebního textu a můžete ho zvětšit na celou obrazovku. Při výkladu a objevování nového učiva je výhodná spolupráce žáků u interaktivní tabule, kde mohou své řešení okamžitě zapisovat do připravených úloh – např. graficky znázorňovat větné dvojice.

Úlohu mohou řešit žáci také na svých zařízeních, která podporují technologii Flash ((např. notebooky nebo tablety s operačním systémem Windows).

Další typ interaktivní úlohy

2.1.4 Odkazy na jiné kapitoly

Pomocí odkazů na jiné kapitoly si můžete vytvořit "nekonečnou smyčku" hypertextově propo-

jených učebních materiálů. Každý odkaz se otevře v novém po-up okně, které si můžete sodepnout a zvětšit na celou obrazovku nebo minimalizovat pro případné využití při dalším vykladu.

Odkaz na jinou textovou kapitolu

Stejným způsobem se zobrazují odkazy na webové stránky a máte možnost s nimi také stejně manipulovat.

2.1.5 Video doplňující výklad

Na dalším obrázku je zachycen učební text doplněný o vložené video, které názorně popisuje postup tvorby grafického znázornění větných členů. Připomenutí učiva tímto způsobem ocení při domácím procvičování nejeden žák. Aby bylo možné video vložit přímo do textu, kde se také přehraje, je nutné jej vložit z webového portálu, které umožňuje sdílení svého obsahu (např. portál YouTube.com).

On-line video vložené z portálu YouTube.com

2.2 Zpětná vazba - pochopil a zapamatoval si žák vykládanou látku?

Následným krokem ukázkové hodiny českého jazyka je ověření pozornosti žáků a pochopení probíraného učiva. K tomu zde slouží sada úloh (otevřených otázek).

Pokud si připravíte větší počet otázek, bude program náhodně vybírat určený počet otázek z vaší databáze při každém spuštění tohoto cvičení (např. 5 otázek z 15 připravených).

PROCVIČENÍ SKLADEBNÍCH DVOJIC	Ă [™] Ă [↑]
1 Vyznačte skladební dvojice.	1315
Největší savec žije v mořských hlubinách.	

1. otázka z 5, které budou žáci řešit za pomocí tabletů/ tabule

2.2.1 Řešení úloh elektronicky

Úlohy lze řešit na tabuli na zařízeních žáků nebo je i vytisknout v podobě pracovního listu. Při řešení na žákovských zařízeních program vygeneruje každému žákovi jeho vlastní otázky (parametry nastavuje učitel při přípravě učebního materiálu) a žáci své odpovědi dopisují do zobrazeného textového pole. Po zodpovězení všech otázek žáci odešlou své odpovědi učiteli k vyhodnocení. Otevřené otázky totiž není možné – vzhledem k různorodosti odpovědí - vyhodnocovat automaticky.

Odpovědi učitel následně vyhodnotí a získá tak potřebnou zpětnou vazbu. Na základě těchto výsledků se pedagog může rozhodnout, zda je potřebné zopakovat vykládanou látku, případně dovysvětlit sporné otázky.

Vyhodnocení úloh

Vzhledem k časové náročnosti tohoto procesu je výhodné takto úlohy zadat za domácí úkol nebo při písemném prověření znalostí.

2.2.2 Řešení úloh na tabuli

V hodině je možné otevřené otázky využít jiným způsobem. Příklad: Zobrazte otázky na interaktivní tabuli a žáci si je opíší a vyřeší samostatně do svého sešitu. Pak jeden z žáků předvede své řešení u interaktivní tabule. Využije k tomu funkci *Kreslení*. Společně můžete diskutovat o sporných bodech a alternativních řešeních. Žáci si v sešitech zkontrolují svou práci.

V našem případě máme vytvořeny otázky se slepými grafy znázorňujícími slovní vazby. Na základě těchto grafu je po žácích požadováno vytvoření vět odpovídajících slepému grafu. Těchto otázek je možno samozřejmě připravit více a při sestavení materiálu nastavit náhodné výběr otázek pro jednotlivé žáky.

EduBase	antes Associates	© Odhläsit se 948
SKLADEBNÍ DVOJICE		🗙 Zavîti
Výběr kapitol	PROCVIČENÍ GRAFŮ VČ	A" A"
Statuskeht drojke - Zatadul skaledet drojke Rozvijejici vidné členy Procičení RVČ Grafické znázomění vély Procičení grafů VČ Testik na kone:	Dopiñte rozvíjející větné členy podle grafického znázormění. Jana maluje Malar Tužkou VL	

Kontrola úlohy – řešením na interaktivní tabuli.

2.2.3 Pracovní list k probíranému učivu

Pro samostatnou práci si připravíte pracovní list, který mohou žáci vypracovávat souběžně při řešení úloh na interaktivní tabuli. Před tiskem si nastavíte, které úlohy bude list obsahovat a také kolik variací chcete vytisknout.

Ukázka pracovního listu

2.2.4 Domácí procvičování

Připravené otevřené otázky můžete využit také pro domácí cvičení/úkol. Připravíte-li cvičení s náhodným výběrem otázek z připravené sady, mohou si žáci cvičení vyzkoušet opakovaně a pokaždé budou mít jiné nebo alespoň jinak zamíchané otázky.. Při sestavení učebního materiálu můžete povolit zobrazení správné odpovědi, takže žáci mají okamžitou zpětnou vazbu.

🔟 SKLADEBNÍ DVOJICE - DOMÁCÍ ÚKOL 🛛 🖉 🖀 🖵	X Zavīit
	A" A^
1.3 • //3 1	1316
vyznocie skubietni uvojne. Lev africký patří mezi kočkovité šelmy.	
w lex patri	
	1328
2 Doplňte rozvijející větné členy podle grafického znázornění.	
~ъ	
3 Vyznačte skladební dvojice.	1315
Největší savec žije v mořských hlubinách.	
×	

Možnost zobrazit si řešení u otevřených otázek

2.3 Test na konec

Pro ověření znalostí můžete využít nejen ústní a písemné zkoušení, ale také test. S jeho přípravou i vyhodnocením vám systém EduBase pomůže.

		TE	STÍK NA ZÁVĚR	A A
E	Skladební dvojice - Základní		1 /4	< >
skladební dvojice			y <mark>piš z věty základní skladební dvojici.</mark> (Piš vše malými písmeny, bez zbytečných mezer p	ořed, za nebo mezi ³²⁴⁵⁷
1	Rozvíjející větné členy	sh Pe	ovy.) es mě přivítal radostným vrtěním ocáskem.	
1	Procvičení skladebních dvojic		74	
		1		
+	Graficke znazornení vely			
+ [
+ 8	 Grafické znázornění - procvičení 			

Ukázka testu

Po spuštění testu se každému žákovi vygeneruje jedinečný test vědomostí z vámi stanovené sady testových otázek. Program se postará i o promíchání pořadí otázek a jejich odpovědí

Test si žáci na svých zařízeních buď sami vyhledají v seznamu všech dostupných materiálů, nebo jim ho jednoduše zašlete pomocí tlačítka **Poslat studentům**.

2	20	Vše	 忠 - 五	0 ? 🚰	🗙 Zavi
					A.*

Ikona rozesílající materiály na žákovská zařízení

2.3.1 Typy testových otázek

Do testu si můžete připravit různé typy testových otázek:

V doplňovací otázce žáci zapisují svou odpověď do textového pole.

Vypiš i slovy.) Pes m	z věty základní skladební dvojici. (Piš vše malými písmeny, bez zbytečných mezer před, za nebo mez E přivítal radostným vrtěním ocáskem.	32457 7
Ľ	pes přivítal	

Klasická otázka obsahuje volby A-B-C (lze i více), ze kterých žák zaškrtnutím zvolí správnou odpověď. Můžete si vytvořit i otázky s více správnými volbami.

Která skladební dvojice <u>není</u> z věty vypsána správně? Na kraji louky stál vysoký dub.	32452
A 🔄 na kraji stál	
B 🗹 louky stál	
C 🔄 na kraji louky	
D 🔄 vysoký dub	

V uspořádací otázce mají žáci přemístit odpovědi do správného pořadí (např. podle abecedy, posloupnost vět v příběhu, apod.

Se	råd' tato slova podle abecedy;						
1	=	dobytek					
2	=	obyvatel					
3	=	byt					
1	Ξ	kobyla					

Cílem přiřazovací otázky je najít správné dvojice výrazů.

SI	oj správné poloviny slova a vytvoř tak několik vyjmenovaných slov	/ pc	B.		47
1	oby	A	=	byslav	
2	Při	в	=	tek	
3	byli	С	=	na	
4	náby	D	=	vatel	

Dále můžete využít otázky dichotomické otázky (volba odpovědí ano – ne nebo pravda - nepravda.

Rozhodněte zda následující tvrzení odpovídá výchozí tabulce (A), či nikoli (N):

Základní školy ve školním roce 2007/08 navštěvovalo zhruba stejné množství žáků jako školy střední.

A Ano B Ne

2.3.2 Tištěný test

V případě, že třída není vybavena potřebným počtem zařízení/ tabletů tak, aby mohli žáci odpovídat on-line, je možné test vytisknout v jedné nebo více variantách. Pro snadnější opravování je připravena vyhodnocovací tabulka, ke které se přiloží odpovědní kartička žáka. Tento systém vám umožní test rychle opravit i v případě, že vytisknete každému žákovi jeho vlastní variaci testu.

Vytištěný test

3 Zajímavé nástroje pro učitele a jeho tablet

Při svých hodinách jistě využijete některé zajímavé nástroje a funkce programu EduBase. Zde je přehled a popis některých z nich:

3.1 Promítání učebního materiálu na celou obrazovku

Klepnutím na ikonu Prezentační režim" zvětšíte promítaný učební materiál na celou promítací plochu. Ovládací prvky programu vás nebudou rušit při výkladu a budou redukovány na jednoduché šipky, které vás posouvají v materiálu.

Velikost textů se automaticky zvětší, ale můžete je ještě upravit za pomoci tlačítek

3.2 Prezentovaný materiál a zobrazení kapitoly na celou obrazovkuŘízení výuky na žákovských zařízeních

Jako učitel máte možnost řídit zobrazování materiálu na žákovských zařízeních. Klepnutím na

ikonu Poslat studentům" zajistíte, že se všem žákům z vybrané třídy, ve které právě učíte, zobrazí na jejich zařízeních stejný učební materiál, jaký právě promítáte např. na interaktivní tabuli. Zároveň máte plnou kontrolu nad tím, kterou kapitolu žáci vidí, protože pohyb v materiálu zajišťujete pouze vy a obraz na žákovských zařízeních se automaticky mění spolu s promítaným obrazem. Dokud nepřesunete materiál na další kapitolu, není možné na žákovském zařízení pokračovat dál.

3.3 Mějte přehled

Klepnutím na ikonu *Zobrazit přihlášené uživatele*" se učiteli zobrazí na postranním panelu informace o přihlášených uživatelích / žácích. Pokud žák nepracuje na správné webové stránce nebo se přepne do jiné aplikace, je znázorněn modrou barvou. Pokud se u příznaku žáka mimo modré barvy zobrazí také vykřičník, má žákovo zařízení potíže s připojením k internetu a je nutné zkontrolovat příčinu (např. připojit k wi-fi, refresh stránky).

Přehled přihlášených žáků a jejich aktivita

3.4 Učitelský panel

Učitelský panel je podstránka s dalšími informacemi, které jako učitel při výuce využijete:

- poznámky k učebním materiálům
- výsledky testů, přijaté odpovědi otevřených otázek
- zobrazení správné odpovědí zobrazené otázky

Klepnutím na ikonu otevřete nabídku učitelských nástrojů a zobrazení učitelského pane-

lu provedete klepnutím na ikonu . Učitelský panel si můžete zobrazit také na svém tabletu, pokud jste zároveň přihlášení na PC připojenému k projektoru a tabletu.

	-vše 🛎 -1 ? 🎦 🖬 💭	🕽 🗶 Zavřít	
PROCVIČENÍ S	KLADEBNÍCH VOJIC	A A	
4 - /	5	< >	
⁴ Vytvořte větu, ze l maso se peče, ok	které byly vypsány tyto skládební dvojice: ořeněné maso, peče se dožatova, peče se v troubě	1312	
	Procházení EduWeb - Google Chrome		
	deduweb.dosli.cz/popup_teacher_info.html?listId=647&selC	lass=&follow=0	
< Předchozi	Procvičení skladebních dvojic		Otázky Výsledky
	⁴ Vytvořte větu, ze které byly vypsány tyto skladební dvojice: maso se peče, okořeněné maso, peče se dozlatova, peče se v tro	ubě	1312
	?		
	O H		
	Okořeněné maso se v troubě peče dozlatova.		
	1 2 3	4 5	>

Učitelský panel zobrazuje např. správné odpovědi u otázek

3.5 Jak udělat z tabletu dálkový ovladač

Máte-li zobrazen učitelský panel na svém tabletu, můžete si zde zobrazit funkce pro ovládání prezentovaného obsahu, čímž z něj vytvoříte dálkový ovladač. To vám dává možnost volného pohybu ve třídě během výkladu.

Dálkové ovládání promítaného učiva

3.6 Hlasujte za pomocí žákovských zařízení

Kdykoli v průběhu své prezentace učebního materiálu máte možnost zapojit do výuky takzvané *rychlé otázky*, na něž žáci odpovídají pomocí hlasování. Jediným kliknutím na ikonu se zobrazí panel s nabídkou forem odpovědí. Vybraná varianta odpovědi se žákům zobrazí na jejich zařízeních a oni mohou ihned odpovídat.

Ukázka spuštění rychlé otázky

4 Jak postupovat při tvorbě učebního materiálu

V následujících kapitolách podrobně vysvětlíme vytvoření jednotlivých prvků učebního materiálu.

4.1 Příprava podkladů – výukových objektů

V autorské části programu EduBase zvolíme volbu **Knihovna výukových objektů**. Zde se vytvářejí a shromažďují všechny podklady, které později použijete ve svých učebních materiálech.

2	EduBase 3.85 - Dosli, Pekafská 2806/7	(3, 746 01 Opava, CR (Vrba Jan) 🗢 😐 😂
Uživatel	Vzhled Nastroje Nastavení	۵ 😧
	Y 10	
Odhläšení	Změnit Změnit heslo jazyk	
P/IN/a5	ený uživatel	
-	1. Knihovna výukových objektů dzezování ryslevých stějetší. Kazistypacet testá, eterémich i testných stázet a matematiknich dát do přeheché struktury	2. Sestavení učebních materiálů výhořite kecz z přenismjoti temozojski velké aciva. Přeniste kecz, plenitý: učetníce nebo precival lity;
	3.A Tisk variací učebních materiálů Tak senstval odetnéh nateriálů v růstvéh varacíh. Tak varací tenů jakovské učehne, výsodhostvačch takvéh a závletnéh kevst.	3.8 Procházení učebních materiálů a zkouš výseti seteverych učelskéh moteriálů z eletronické podolé na PC
-	Výsledky zkoušení zatrazí vyšady vlach ztaciení, kompletní o drtažní přehled testavlok	
3.85.8506	(partners.edubase.cz:3011)	Zavitt

4.1.1 Vytvoření složek a podsložek – tematických celků

Všechny podklady si v knihovně přehledně urovnáte do tematických celků – to jsou vlastně jakési složky, které obsahují výukové objekty k jednomu tématu. Vytvořte si nový tematický celek a můžete se pustit do tvorby.

4.1.2 Tvorba učebního textu

Na horní liště zvolte záložku **Dřební text** a po klepnutí na ikonu **Upravit** vstoupíte do prostředí editoru učebního textu.

V horní části obrazovky editoru je umístěn panel nástrojů, pomocí kterého můžete formátovat

text a vkládat různé objekty. Tlačítkem ^{III} Více si otevřete plnohodnotný textový editor, kde naleznete všechny prvky formátování textu, na jaké je zvyklí z jiných editorů, jako je například MS Word.

4.1.2.1 Vkládání obrázku	Základní skladební dvojice ↓ ③ ④ B / U S ▲・堂・A, A II・ E ■ II □ () ● ∞ %,
Do textu si jednoduše vložíte obrázek z disku (volba Ze souboru) nebo z integrované kni- hovny obrázků.	idu. Ptáme se na něj otázkou Káh, co? . Ptáme se na něj otázkou Co udělal? nebo Co se stalo? mou čárou) tvlnovkou) tvlnovkou)

4.1.2.2 Vkládání interaktivního prvku

Do učebního textu (kapitola 2.1.3) byl vložen interaktivní prvek vytvořený za pomocí online aplikace EduRibbon (*www.eduribbon.cz*). V této aplikaci si můžete buď vybrat z již vytvořených cvičení, nebo si za pomoci jednoduchého editoru vytvoří vlastní úlohu. Tu následně vložíte do učebního textu následujícím způsobem.

U vybraného, případně vytvořeného prvku vyberte volbu Sdílení snímku a zkopírujte HTML kód.

Vložení interaktivního snímku

V editovaném textu klepněte na ikonu , vyberte volbu **Vložit EduRibbon** a v průvodci zkopírovaný kód vložte. Po dokončení se v textu objeví interaktivní cvičení, se kterým budou žáci přímo pracovat.

Případně máte možnost vložit pouze odkaz (webovou adresu interaktivního cvičení). Práce s interaktivním prvkem pak probíhá přímo na stránce online aplikace EduRibbon.

4.1.3 Vytvoření poznámek k učebnímu textu

Na záložce **Poznámky** můžete vytvořit poznámky k učebnímu textu, které si následně při prezentaci v hodině zobrazíte v učitelském panelu. Mohou to být například rozšiřující informa-ce, které chcete prezentovat ústně.

1. Učební text	2. Poznámky 2. Oczvárné otázky		
ZALOHA Skladební dvojice - Základní skladební dvojice			
🖑 🏵 Calibri	* 11 * 3 3 3 B I U S ▲ * 2 * A, A' ⊟ * ≡ ≡ ≡ Ω * □ * □ \$\overline\$ \$\over		
Shmuti		-	
Pozn. pro studující			
Poznámka pro učitele			

Tvorba poznámek k učebnímu textu

4.1.4 Tvorba otevřených otázek

Dalším výukovým prvkem jsou "otevřené otázky" - tedy otázky s otevřenou odpovědí, na které žáci odpovídají vlastními slovy. Otevřené

otázky se vytváří na záložce **Otevřené otázky.** Ke každému tematickému celku si můžete připravit sadu několika otevřených otázek.

Příprava otevřených otázek

Novou otázku vytvoříte klepnutím na tlačítko **Nová**. Praktická je možnost **vytvo**ření kopie otázky, ve které následně změníte některé parametry. Stejně jako v případě učebního textu máte k dispozici všechny základní editační nástroje pro úpravu textu.

τA	rial	$\begin{array}{c c c c c c c c c c c c c c c c c c c $		
7	Zədání	Doplňte rozvíjející větné členy podle grafického znázornění.		
Janamaluje				
Juni				
6				
ŝ	Návod			
	Řešení			
	Odpověď	Např: Naše Jana barvami maluje sluníčko.		
	Legenda			
		{DD80AB3F-50AA-4275-8488-8084A71BE2E		

Editace otázky

4.1.5 Tvorba testových otázek

Předposledním prvkem našeho učebního materiálu, který společně tvoříme, jsou testové otázky. Tedy otázky s jasně definovanými odpověďmi. Přesuňte se na záložku **Přestové** otázky. U každého tematického celku lze vytvořit libovolný počet různých testových úloh.

Po klepnutí na tlačítko **Po klepnutí na tlačítko Nová** zvolte typ otázky (klasická, přiřazovací, uspořádací, doplňovací), Stejně jako u otevřených otázek máte i zde možnost vytvářet kopie otázek a ušetřit si tak čas.

Příprava testových otázek

Při přípravě testových otázek musíte určit správnou odpověď. Na základě této informace pak program může provést automatické vyhodnocení testů:

Klasická otázka – zaškrtněte políčko u správné odpovědi (i více správných)

- Přiřazovací otázka na každém řádku musí být správná dvojice (o promíchání se postará program před zahájením zkoušení)
- Uspořádací otázka slova (nebo jakýchkoliv prvky) musí být ve správném pořadí dle zadání otázky (o promíchání se postará program před zahájením zkoušení)
- Doplňovací otázka zadejte pouze správnou odpověď, ale musíte pamatovat na její různé alternativy (program hodnotí pořadí slov, velká malá písmena, diakritická znaménka atd.)

4.1.6 Přiložení souborů k učebnímu materiálu

Poslední záložka **Soubory** umožňuje připojení samostatného souboru k tematickému celku (například textový dokument z MS Word, prezentaci v PowerPointu či interaktivní prezentaci z programů jako jsou Smart Notebook, ActivInspire a další..

Využití souborů v učebním materiálu je různorodé:

- Vložení odkazu na soubor přímo do textu pomocí tlačítka ^{SP} Vložit odkaz na výukový objekt si na označený text vložíte odkaz, který umožní stažení (případně přímo spuštění) souboru.
- Vložení souboru do textu pokud si neoznačíte žádné slovo v textu a klepnete na tla-

čítko Pložit odkaz na výukový objekt, vloží se do textu ikona souboru a jeho název, které slouží jako odkaz na soubor. V případě zvukového souboru MP3 nebo flashové animace se tímto způsobem vloží přímo objekt.

• Soubor lze také vložit jako přílohu při sestavován učebního materiálu.

4.2 Sestavení učebního materiálu

Uzavřete knihovnu výukových objektů, kde jste tvořili jednotlivé výukové objekty, a otevřete si Sestavení učebních materiálů.

Pro přehlednost jsou učební materiály rozděleny do složek, které si sami nadefinujete. Takto rozdělené učební materiálu uvidí i žáci. Je tedy nutné dbát na správnost názvů složek, aby se žáci dobře orientovali – např. rozdělit materiály podle předmětů, ročníků, jmen vyučujících apod.

Kliknutím na **Nový učební materiál** se otevře nabídka různých typů materiálů. Pro přípravu materiálu, který jsme v této příručce celou dobu popisovali, zvolte typ **Učebnice**. Tento typ umožňuje sestavit ucelený učební materiál obsahující všechny prvky, které byly připraveny

1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 	EduBase 3.85 (admin)	X
Sestavení učebních materiálů		۵ (
Nová složka na stejné úrovni podřízené úrovni Složky	not Vistoot Novy Vistoot Vis	
Složky .	 Typ Náz 	 Publikovat
> 🎦 1. stupeň ZŠ	 Dog Pisemka + Test 	×
👻 🍃 2. stupeń ZŚ	Pisemka	
- 🛅 Angličtina	Fon Contraction	~
 Český jazyk 	Test	
🗆 🛄 Dėjepis		× .
🗀 Fyzika	International distribution bit	7
- 🛅 Hudební výchova		· · · · ·
> 📴 Chemie	K - makovini - tert	~
> 🛅 Informatika		
> 🛅 Matematika	Podmět	~
- 🗀 Némčina	W 5	
> 🛅 Plírodopis	Skladební dvojice	V
- 📴 Ostatni		
Střední škola	Skadebni dvojiće - domaci ukol	~
		*

Okno sestavení – přehled složek a založení nového učebního materiálu

Po zadání názvu učebního materiálu můžeme začít přidávat jednotlivé kapitoly klepnutím na tlačítko 🚨 **Nová kapitola**. Na výběr máte několik variant:

2		Ed	uBase 3.85 (Vrba Jan)	D	E 11
Učební materi	ál				۵ 😡
	ų, 14		Zobrazit vlastnosti		
Nová Od kapitola - kaj	stranit Přesu pitolu nah	nout Přesunout oru dolů	°₂ A 💽		
Tout no	At normánicu a coubonu		Zobrazit		
IG Text, po	oznaniky a soub	lory			
Písemka	Písemka			Publikovat 🗸	Omezení
		ojice			•
Test					~

Sestavení učebního materiálu – různé typy kapitol

Text a poznámky – vyberte z nabídky tematických celků (které máte připravené ve vaší Knihovně), který učební text se v této kapitole zobrazí. Lze zvolit i vložení tematického celku včetně jeho podřízených celků. Zatrhněte, které poznámky mají žáci vidět /poznámka pro učitele je dostupná jen učiteli) a případně přiložte soubory.

Písemka – kapitola bude obsahovat otevřené otázky. Nejprve vyberete tematický celek, z něhož otázky chcete použít. Pak vyberte otázky (náhodně nebo přímým výběrem). Lze vybrat i více tematických celků. Zatrhněte, které části otázky žáci uvidí (zadání, návod, řešení, odpověď).

Test - kapitola bude obsahovat testové otázky. Vyberete tematický celek, z něhož otázky chcete použít. Otázky vyberte náhodně nebo přímým výběrem. Lze vybrat i více tematických celků. Nastavte parametry testu – časový limit, zobrazení výsledků, apod.

Klepnutím na tlačítko **Uložit** je materiál sestaven a okamžitě dostupný ve webovém rozhraní programu EduBase žákům.

5 Závěr

Prostor této brožurky neumožňuje podrobný popis práce s autorskou částí programu. Zájemci naleznou potřebné informace na stránkách programu EduBase (<u>www.edubase.cz</u>) v podrobné on-line příručce pro uživatele. K dispozici jsou také názorné videonávody, jak s programem pracovat.

Pro začínající uživatele programu je výhodné naplnit si knihovnu hotovými výukovými objekty, které jsou dostupné z internetu. V knihovně výukových objektu stačí klepnout na tlačítko Připojit on-line zdroje a okamžitě se dostanete do přehledu připravených materiálů ke stažení. Ty můžete využít v hodině přímo nebo se jen nechte inspirovat při tvorbě vlastních materiálů.

On-line dostupné materiály ke stažení

EduBase se nesnaží být samospásným nástrojem, ale pomůckou určenou pro každého pedagoga, který se nebrání rozvoji svých dovedností a schopností. Díky programu EduBase máte otevřenou cestu k moderní a pro vaše žáky atraktivní výuce, která je bude bavit a snáze je naučí vše potřebné do života.

6 Použité zdroje

[1] EduBase 3 - Využití EduBase ve výuce [online]. Dosli. [cit. 2014-10-15]. Dostupné z: http://edoc.dosli.cz/go/428

[2] EduBase 3 - Funkce dostupné z úvodní obrazovky. [online]. Dosli. [cit. 2014-10-15].Dostupné z: http://edoc.dosli.cz/go/427

7 Obsah

1	Úvo	.d	3		
2	Hod	Hodina češtiny s ICT technologiemi4			
	2.1	Prezentace nové látky	4		
	2.2	Zpětná vazba - pochopil a zapamatoval si žák vykládanou látku?	8		
	2.3	Test na konec	10		
3	Zajír	mavé nástroje pro učitele a jeho tablet	13		
	3.1	Promítání učebního materiálu na celou obrazovku	13		
	Ř	ízení	13		
	3.2	výuky na žákovských zařízeních	13		
	3.3	Mějte přehled	13		
	3.4	Učitelský panel	14		
	3.5	Jak udělat z tabletu dálkový ovladač	15		
	3.6	Hlasujte za pomocí žákovských zařízení	15		
4	Jak ı	postupovat při tvorbě učebního materiálu	16		
	4.1	Příprava podkladů – výukových objektů	16		
	4.2	Sestavení učebního materiálu	20		
5	Závě	ěr	22		
6	Pou	Použité zdroje23			
7	Obsah24				